

**Bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense piacról
a 2. piacelemzési körben hozott határozat rövid összefoglalása**

A határozat száma: DH-4010-2/2008. (2008.01.31.)

I. A vizsgált piac megnevezése, a piac meghatározása

A piacmeghatározás során a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: **Tanács**) az Európai Bizottság 2003/311/EC sz. 2003. február 11-én megjelent Ajánlása (a továbbiakban: **Ajánlás**) Mellékletében 14. számmal jelölt, a címben szereplő piacot elemezte. A piacmeghatározás során a Tanács meghatározta a szolgáltatások pontos tartalmát, a piac megnevezését és a jogszabályokban meghatározott fogalmakat alapul véve.

A Tanács megállapította, hogy a vizsgált piacon a bejelentett szolgáltatás alapvető jellemzői az alábbiak:

- a) Az Eht 188. § 8. pontja kimondja, hogy „bérelt vonal: azon elektronikus hírközlő eszközök összessége, amelyek a hálózati végpontok között transzparens átviteli kapacitást biztosítanak, de nem tartalmazzák a felhasználó által vezérelhető kapcsoló funkciókat”. A definíció alapján a Tanács minden olyan elektronikus hírközlő eszközt bérelt vonalnak tekint, mely két pont között transzparens átviteli kapacitást biztosít, és nem tartalmaz felhasználó által vezérelhető kapcsoló vagy útválasztó funkciót.
- b) Két jelenléti pont között igénybe vett bérelt vonali szakasz – a fenti definíció szerinti tartalommal – bérelt vonali trónk szegmensnek minősül.
- c) „Bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense” nagykereskedelmi piac azon piaci tranzakciók összességét tartalmazza, ahol a fentiekben részletezett bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatás nagykereskedelmi értékesítésére került sor. A piachoz tartozás során a Tanács nem vizsgálja, hogy a nagykereskedelmi értékesítés során nyújtott bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatást az igénylő szolgáltató tovább értékesíti vagy egy elektronikus hírközlő hálózat elemeként építi be. Ennek oka, hogy a szolgáltató, a bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatást nagyon sokfelé tudja továbbértékesíteni, illetve az is előfordul, hogy egyáltalán nem értékesíti tovább (pl. két saját végpont közötti trónk szegmens esetén).

A Tanács megvizsgálta, hogy vannak-e olyan, a nemzeti sajátosságok által indokolt esetek, amelyek miatt az Ajánlásban meghatározott tárgyi piactól való eltérés válhat szükségessé. A Tanács nem tartotta indokoltnak az Ajánlástól való eltérést.

A **kiskereskedelmi** szinten lehetséges **keresleti helyettesítés** vizsgálata során Tanács megvizsgálta a tárgyalt nagykereskedelmi piachoz kapcsolódó releváns kiskereskedelmi piacok lehetséges körét, mivel a kiskereskedelmi piacon lehetséges helyettesítés általában befolyásolja a nagykereskedelmi piac határait. A Tanács a vizsgálat során megállapította, hogy a vizsgált nagykereskedelmi piachoz nincs közvetlenül kapcsolódó kiskereskedelmi piac.

A **nagykereskedelmi** szinten lehetséges **keresleti helyettesítés** vizsgálata során a Tanács megvizsgálta, hogy elméletileg mely szolgáltatások jöhetnek szóba a korábban meghatározott szolgáltatás helyettesítőjeként. Ebből kiindulva a Tanács a következő helyettesítési lehetőséget vizsgálta meg:

1. ATM alapú adatátviteli szolgáltatások helyettesítése

A Tanács megvizsgálta, hogy a gyakorlatban az ATM alapú adatátviteli hálózatokon nyújtott szolgáltatások helyettesítői-e a bérelt vonali nagykereskedelmi trónk szegmens szolgáltatásnak. A vizsgált alkalmazás azonban kevésbé jellemző, kevés szolgáltató van a

piacon, aki ekkora kapacitásra nagykereskedelmi igényt támasztott, mivel árai jóval magasabbak, mint a trónk szegmens nagykereskedelmi árai. Tehát a gyakorlatban az ATM alapú adatátviteli hálózatokon nyújtott szolgáltatások nem helyettesítők a bérelt vonali nagykereskedelmi trónk szegmens szolgáltatásnak.

A **nagykereskedelmi** szinten lehetséges **kínálati helyettesítés** vizsgálata során a Tanács megvizsgálta a szóba jöhető vállalkozásokat, melyeknek meglévő hálózatuk alapvetően alkalmas a szolgáltatások nyújtására. A Tanács megállapította, hogy ugyan több olyan hálózat is létezik az országban, melyek hálózati kapacitása elegendő lenne arra, hogy a felettük rendelkező bérelt vonali nagykereskedelmi trónk szegmens szolgáltatást nyújtson, azonban ezek a hálózati kapacitások jelenleg nem állnak szabadon rendelkezésre, azokon a szolgáltató más, számára jövedelmezőbb szolgáltatásokat nyújt. A jövedelmezőségek közötti eltérés miatt ezen szolgáltatók gyors piacra lépése nem lehetséges, így a Tanács megállapította, hogy kínálati oldalról helyettesítő hatás nincs.

A Tanács elvégezte a **bérelt vonali trónk és végződtetési szegmens szolgáltatásainak elhatárolását**, és azt találta, hogy a két piacon eltérő versenyfeltételek uralkodnak, a nagykereskedelmi bérelt vonali szolgáltatások trónk és végződtetési piaca külön piacot alkot, tehát a bérelt vonali trónk szegmens nagykereskedelmi piac vizsgálatát a bérelt vonali végződtetési nagykereskedelmi piactól elkülönülten kell elvégezni.

A Tanács a piac **földrajzi kiterjedését** a homogén versenyfeltételek megléte alapján határozza meg. A legfontosabb vizsgálandó tényező a hálózattal való lefedettség volt. A vizsgálat eredménye alapján a Tanács megállapította, hogy a nagykereskedelmi bérelt vonalak trónk szegmensének földrajzi piaca Magyarország teljes területe.

II. Érintett piac vizsgálata

Az Ajánlás Mellékletében felsorolt piacok ex ante szabályozási szempontból való érintettségét a Bizottság három feltétel vizsgálatával állapította meg. Ezek a következők:

1. Magas és nem átmeneti belépési korlátok létezése a piacon
2. Hatékony versenyhez való közeledés
3. A versenyjog (ex post) alkalmazásának elégtelensége

A Tanács megállapította, hogy a bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense piacán a piacra lépési korlátok közül alapvetően a strukturális korlátok befolyásolják hátrányosan a később piacra lépő cégek piaci lehetőségeit. A strukturális korlátokat illetően új hálózat létesítése jelentős beruházással, és így az elsüllyedt költség veszélyével jár. A jogi és adminisztratív belépési korlátok a bérelt vonal nyújtására alkalmas infrastruktúra kiépítése esetén nem jelentősek.

A hatékony versenyhez való közeledést tekintve nem állapítható meg egyértelműen, hogy a vizsgált piac a hatékony verseny irányába fejlődik-e, emiatt a Tanács ezen kritérium alapján az ex ante szabályozás szempontjából érintettnek tételezi fel a piacot, amelyet tovább szükséges vizsgálni.

A versenyjogi eszközök alkalmazásának elégségességét vizsgálva a Tanács megállapítja, hogy a versenyjog általános szabályai mellett szükség van az ex ante szabályozásra is, annak részletes, konkrét, kiszámítható jellege miatt.

Fentiek alapján **szükséges a piacelemzés elvégzése és szükség esetén JPE szolgáltató(k) kijelölése.**

III. Piacelemzés, JPE szolgáltatók azonosítása

A Bizottság Tájékoztatójában (Guidelines) az erőfölény megállapítására alkalmazott kritériumokat a Tanács egyenként megvizsgálta, és ezek közül a következő kritériumok vizsgálatát tekintette kiemelkedően jelentősnek a döntés meghozatala során:

- piaci részesedés;
- a nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés;
- vertikális integráció;
- könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz, pénzügyi forrásokhoz;
- vállalkozás mérete.

A Tanács – a piaci részesedés vizsgálata alapján, különös tekintettel annak változásának tendenciájára – megállapította, hogy **egyik szolgáltató sem rendelkezik olyan piaci részesedéssel, amely önmagában gazdasági erőfölényes helyzet kialakulását eredményezné.** A bevételi részesedés alapján piacvezető szolgáltatók piaci erejét több más kritérium alapján vizsgálva a Tanács megállapította, hogy fennállnak olyan körülmények, amelyek a piaci árbevételi számok alapján piacvezető szolgáltató(k) piaci erejét jelentősen korlátozzák.

A Tanács a piaci részesedés és a többi kritérium együttes vizsgálata alapján a piacelemzés eredményeként, a „Bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense” elnevezésű nagykereskedelmi piacon **nem azonosít jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót.**

IV. Kötelezettségek kirovása

Tekintettel arra, hogy a „Bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense” elnevezésű nagykereskedelmi piacon az elvégzett piacelemzés alapján, a Tanács nem azonosított jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót, **nem rendelkezik kötelezettség kirovására** sem.

V. A nemzeti konzultáció során beérkezett GVH és szolgáltatói észrevételek

1. A Gazdasági Versenyhivatal fontosabb észrevételei

A GVH észrevételeiben javasolta a trónk szegmens szolgáltatás definíció pontosítását. Kérte annak hangsúlyozását, hogy a legmagasabb piaci részesedésű szolgáltató részesedése sem ér el meghatározó százalékos arányt, ezért csak kivételes körülmények fennállása esetén vezethetne annak a megállapításához, hogy ez az adott szolgáltató jelentős piaci erővel rendelkezne. Hangsúlyozta, hogy a Hungarotel / Pantel / Invitel / Euroweb vállalkozás-csoport viszonyát versenyjogilag nem lehet közös erőfölényként értékelni, helyette javasolta a közös irányításból származó erőfölényes helyzet vizsgálata kifejezés alkalmazását.

2. Szolgáltatók és társadalmi szervezetek fontosabb észrevételei

A tárgybani hatósági eljárásban a nyilvánosságra hozatalt követően a szolgáltatóktól és társadalmi szervezetektől a határozat-tervezettel kapcsolatos észrevételek a Tanács részére nem érkeztek.

VI. Az Európai Bizottság észrevételei a notifikáció során

A Bejelentéssel indult eljárás lezárásaként az Európai Bizottság 2008. január 9-én kelt magyar nyelvű levelet küldött, amelyben nem tett észrevételt.

A Bizottság a határozatot notifikálta.

A Tanács 2008. január 31-én jóváhagyta a DH-4010-2/2008. számú, üzleti titokmentes határozatot.